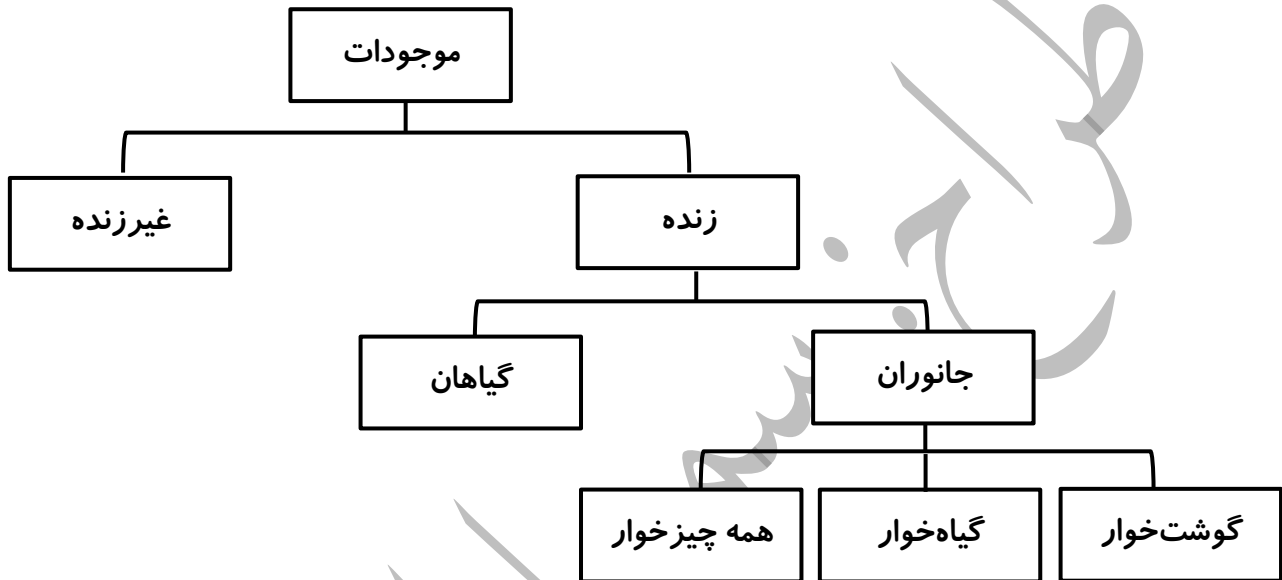

در دنیای اطراف ما موجودات زیادی وجود دارند که آن‌ها را به طور کلی به دو دسته تقسیم می‌کنند:

۱. موجودات زنده: مثل درخت، گنجشک، گربه

۲. موجودات غیرزنده: مثل خاک، آب، هوا

ویژگی‌های موجودات زنده:

۱. غذا می‌خورند، ۲. نفس می‌کشند، ۳. حرکت می‌کنند، ۴. رشد می‌کنند، ۵. تولید مثل می‌کنند یعنی می‌توانند موجوداتی شبیه خودشان بسازند.

موجودات زنده خود به گروه‌های مختلفی تقسیم می‌شوند. دو گروه مهم موجودات زنده عبارتند از:

۱. گیاهان
۲. جانوران

در جدول زیر موجودات زنده و غیرزنده‌ی یک بوستان طبقه بندی شده‌اند.

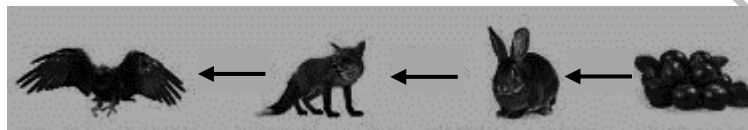
غیرزنده	زنده	
	جانوران	گیاهان
خاک	ملخ	درخت چنار
آب	گنجشک	درخت کاج
هوا	کبوتر	چمن
نور	کرم خاکی	گل بنفشه

یکی از ویژگی‌های مهم جانوران تغذیه است. جانوران را براساس نوع تغذیه به سه دسته تقسیم می‌کنند:

گیاه خوار: جانورانی که از گیاهان تغذیه می‌کنند مثل خرگوش - ملخ
 گوشت خوار: جانورانی که از جانوران دیگر تغذیه می‌کنند مثل روباه - عقرب
 همه چیزخوار: جانورانی که هم گیاه و هم گوشت می‌خورند مثل گنجشک - خرس

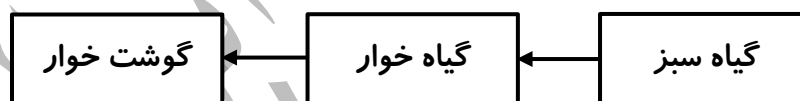
زنجیره غذایی

به ارتباط غذایی بین موجودات زنده زنجیره‌ی غذایی می‌گویند.

خرگوش گیاه را می‌خورد. روباه هم خرگوش را می‌خورد. عقاب هم روباه را می‌خورد. به این ارتباط زنجیره‌ی غذایی می‌گویند.

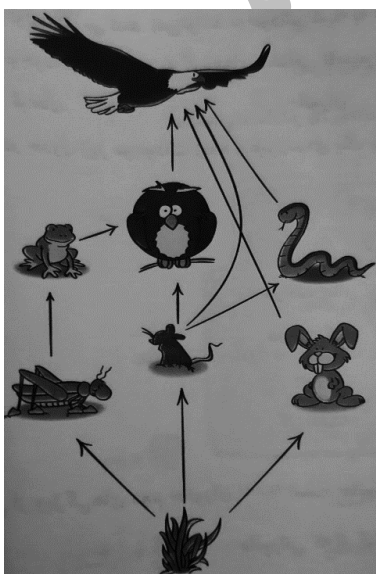
توجه: در یک زنجیره‌ی غذایی حلقه‌ی اول همیشه یک تولید کننده (گیاه سبز) است. حلقه‌ی دوم همیشه یک جانور گیاه‌خوار است و حلقه‌های بعدی را جانوران گوشت‌خوار تشکیل می‌دهند. پس یک زنجیره‌ی غذایی را می‌توان به صورت کلی زیر نشان داد.

شبکه غذایی

از ارتباط چند زنجیره‌ی غذایی شبکه‌ی غذایی به وجود می‌آید.

مثال: به شکل زیر دقت کنید

گیاه سبز ← ملخ ← قورباغه ← جغد ← عقاب
 گیاه سبز ← موش ← جغد ← عقاب
 گیاه سبز ← موش ← مار ← عقاب
 گیاه سبز ← موش ← عقاب
 گیاه سبز ← خرگوش ← عقاب

نکته: در زنجیره‌های غذایی همیشه نوک پیکان به طرف موجودی است که قبلی را می‌خورد.
نکته مهم: در شبکه غذایی اگر روزی همه ی موش‌ها از بین بروند، عقاب‌ها از بین نمی‌روند زیرا عقاب‌ها، می‌توانند غذای خود را از زنجیره‌های غذایی دیگر مثل خرگوش، جغد و مار به دست آورند.

زیستگاه

هر موجود زنده در جایی زندگی می‌کند که برای تغذیه، تنفس، رشد، تولید مثل و حرکت کردن او مناسب باشد. به این مکان زیستگاه آن موجود زنده می‌گویند.

مثال: زیستگاه کرم خاکی، خاک مرطوب است. زیستگاه ماهی، دریا است. زیستگاه ببر، جنگل است. موجودات زنده نمی‌توانند در هر جایی زندگی کنند. مثلاً کرم خاکی نمی‌تواند در جای که خشک یا پر از آب باشد زندگی کند.

انواع زیستگاه

زیستگاه‌ها گوناگون هستند و به طور کلی می‌توان آن‌ها را به دو دسته تقسیم کرد:

۱. زیستگاه طبیعی: زیستگاهی است که انسان در ساختن آن دخالتی ندارد مانند جنگل، بیابان، اقیانوس
 ۲. زیستگاه مصنوعی: زیستگاهی است که انسان آن را می‌سازد. مانند بوستان، آکواریوم، باغ وحش
- انسان در حفظ یا تخریب زیستگاه‌ها نقش دارد. با نابودی هر زیستگاه زندگی تعدادی از جانداران به خطر می‌افتد. فعالیت‌هایی که انسان از طریق آن‌ها زیستگاه‌های طبیعی را تغییر داده است عبارتند از:
- جاده سازی - ساخت شهرک و شهر - احداث کارخانه و معدن - دفن زباله و

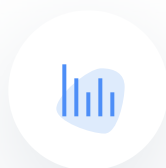
برای حفاظت از زیستگاه‌ها باید کارهای زیر را انجام دهیم:

۱. پرندگان و جانوران را در قفس نگه نداریم.
۲. به گیاهان و موجودات زنده آسیب نرسانیم.
۳. در فعالیت‌های حفظ محیط زیست شرکت کنیم.
۴. در گردش‌ها، اگر آتشی روشن می‌کنیم، هنگام برگشتن آن را خاموش کنیم.

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد